

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญรูปภาพ	ฉ
อักษรย่อและสัญลักษณ์	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย	1
1.2 สรุปสาระสำคัญจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
1.4 ขอบเขตการศึกษาวิจัย	9
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	9
บทที่ 2 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 ระบบผลิตน้ำร้อนและน้ำเย็น โดยตัวเก็บรังสีอาทิตย์ชนิดไฮบริดโฟโตโวลตาอิก/ความร้อน	10
2.2 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ	11
2.2.1 การผลิตน้ำร้อนเวลากลางวัน	11

2.2.2 การผลิตน้ำเย็นเวลากลางคืน	16
2.2.2.1 การผลิตน้ำเย็นเวลากลางคืน สำหรับระบบ โมดุล ชนิดไม่มีกระจกปิดทับบน	17
2.2.2.2 การผลิตน้ำเย็นเวลากลางคืน สำหรับระบบ โมดุล ชนิดมีกระจกปิดทับบน	20
2.3 การคำนวณค่าอุณหภูมิอากาศและห้องฟ้า	25
2.4 การคำนวณค่ารังสีแสงอาทิตย์	26
2.5 การประเมินกำลังไฟฟ้าที่ผลิตได้	31
2.6 การประยุกต์ใช้น้ำเย็น ในตอนกลางวัน	32
2.7 การประเมินสมรรถนะในการผลิตไฟฟ้า น้ำร้อนและน้ำเย็นของโมดุล	34
2.8 การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุน	36
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	37
3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย	37
3.1.1 การทำงานของระบบ	37
3.2 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ	38
3.3 แผนการดำเนินงาน	43
บทที่ 4 วิเคราะห์ผลการทดลอง	52
4.1 การผลิตน้ำร้อน และไฟฟ้าตอนกลางวัน	52
4.2 การผลิตน้ำเย็น ตอนกลางคืน	54
4.3 การทำนายพฤติกรรมของระบบ	55
4.3.1 การทำนายอุณหภูมิของโมดุลและอุณหภูมิของน้ำในถังน้ำร้อน ในเวลากลางวัน	56
4.3.2 การทำนายพลังงานไฟฟ้า ในเวลากลางวัน	58
4.3.3 การทำนายอุณหภูมิน้ำในถังน้ำเย็นตอนกลางคืน	61
4.4 การประยุกต์ใช้น้ำเย็น ในตอนกลางวัน	64

4.5 ประสิทธิภาพในการผลิตไฟฟ้า น้ำร้อน และน้ำเย็นของโมดูล	68
4.6 การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุน	69
4.6.1 ระยะเวลาคืนทุน	73
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	75
5.1 สรุปผลการวิจัย	75
5.2 ข้อเสนอแนะ	76
เอกสารอ้างอิง	77
ภาคผนวก	80
ภาคผนวก ก ตัวอย่างการคำนวณ	81
ภาคผนวก ข ผลการทดสอบระบบ ในแต่ละกรณีศึกษา	95
ภาคผนวก ค ผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่	121
ประวัติผู้เขียน	131

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 Exergy gain ในการทำน้ำร้อนและผลิตไฟฟ้าของ โมดูล โซลาร์เซลล์ และระบบทำร้อนแสงอาทิตย์	4
ตารางที่ 2.1 ค่าความชื้นสัมพัทธ์และอุณหภูมิกระเปาะแห้ง เฉลี่ยรายเดือน	26
ตารางที่ 2.2 วันที่ที่เป็นตัวแทนของแต่ละเดือน	28
ตารางที่ 2.3 ค่าสัมประสิทธิ์ a, b, c, d, e และ f ของสถานีต่างๆ ในประเทศไทย	29
ตารางที่ 3.1 รายละเอียด ของ PV/T รุ่น Power Volt และ Power Therm	35
ตารางที่ 4.1 ตัวแปรที่ใช้ในการทำนายอุณหภูมิของ โมดูลและอุณหภูมิน้ำร้อนตอนกลางวัน	55
ตารางที่ 4.2 ผลการคำนวณค่าสภาพเปล่งรังสีของ โมดูลชนิด ไม่มีกระจกปิดทับ	60
ตารางที่ 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์การพาความร้อนของ โมดูลกับอากาศหน้า โมดูล ชนิดไม่มีกระจกปิดทับ ในตอนกลางวัน	60
ตารางที่ 4.4 ค่าสัมประสิทธิ์การพาความร้อนของ โมดูลกับน้ำที่ไหลผ่าน โมดูล ชนิดมีและไม่มีกระจกปิดทับ ในตอนกลางวัน	61
ตารางที่ 4.5 ผลการคำนวณค่าความต้านทานร้อนระหว่าง โมดูลและอากาศแวดล้อม (R total) ของ โมดูลชนิดมีกระจกปิดทับ ในตอนกลางวัน	61
ตารางที่ 4.6 สมรรถนะในการผลิตน้ำเย็นของ โมดูลสำหรับ โมดูล ชนิดมีกระจกปิดทับ และชนิดไม่มีกระจกปิดทับ	68
ตารางที่ 4.7 สมรรถนะในการผลิตไฟฟ้า และ น้ำร้อน ของ โมดูล ชนิดมีกระจกปิดทับ และชนิดไม่มีกระจกปิดทับ	68
ตารางที่ 4.8 พลังงานไฟฟ้าที่หยักได้ของแต่ละกรณี จากการทำนาย	69
ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบระยะเวลาคืนทุนของ โมดูลระหว่าง โมดูลชนิดมีและ ไม่มีกระจกปิดทับบน	72

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 รายละเอียดของโมดูลชนิด PV/T ที่มีและไม่มีกระจกปิดทับด้านบน	3
ภาพที่ 1.2 ความสัมพันธ์ของกำลังไฟฟ้าที่ผลิตได้กับอุณหภูมิของโมดูล ที่ความเข้มรังสีแสงอาทิตย์ต่างๆ	4
ภาพที่ 1.3 ประสิทธิภาพในการผลิตไฟฟ้าที่ได้จากการทดสอบจริงกับการ ประเมินโดยใช้สมการในช่วงเวลาที่ทำการทดสอบ	5
ภาพที่ 1.4 ระบบทำความเย็น โดยการแผ่รังสีความร้อนในเวลากลางวันและ การเก็บกักน้ำไว้ใต้พื้นดิน	6
ภาพที่ 1.5 ระบบทำน้ำเย็น โดยวิธีประยุกต์ใช้เทอร์โมไซฟอนเป็นตัวถ่ายเท ความร้อนจากถังน้ำในเวลากลางวัน	7
ภาพที่ 1.6 ระบบผลิตน้ำเย็นภาคกลางวันแบบการพาและการแผ่รังสีความร้อน ใช้เทอร์โมไซฟอน	8
ภาพที่ 2.1 ระบบตัวเก็บรังสีอาทิตย์ชนิดไฮบริดโฟโตโวลตาอิก/ความร้อน	10
ภาพที่ 2.2 สมดุลพลังงานการผลิตน้ำร้อนสำหรับเวลากลางวันของระบบ	11
ภาพที่ 2.3 สมดุลพลังงานที่โมดูล และ ความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิโมดูล น้ำขาเข้า ขาออกกับพื้นที่ ในตอนกลางวัน	13
ภาพที่ 2.4 แผนผังการทำนายอุณหภูมิของน้ำในถังน้ำร้อน ในตอนกลางวัน	16
ภาพที่ 2.5 สมดุลพลังงานการผลิตน้ำเย็นสำหรับเวลากลางวันของระบบ โมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับในตอนกลางวัน	17

ภาพที่ 2.6 สมดุลพลังงานที่โมดูล และ ความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิโมดูล น้ำขาเข้า ขาออกกับพื้นที่ของโมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับในตอนกลางคืน	20
ภาพที่ 2.7 สมดุลพลังงานการผลิตน้ำเย็นสำหรับเวลากลางคืนของระบบ โมดูลชนิดมีกระจกปิดทับในตอนกลางคืน	21
ภาพที่ 2.8 สมดุลพลังงานที่โมดูล และ ความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิโมดูล น้ำขาเข้า ขาออกกับพื้นที่ของโมดูลชนิดมีกระจกปิดทับในตอนกลางคืน	24
ภาพที่ 2.9 แผนผังการทำนายอุณหภูมิของน้ำในถังน้ำร้อน ในตอนกลางวัน	26
ภาพที่ 2.10 ค่าเฉลี่ยอุณหภูมิสูงสุด-ต่ำสุด ในช่วง 30 ปี พ.ศ. 2524-2553 ของจังหวัดเชียงใหม่	27
ภาพที่ 2.11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำลังไฟฟ้าที่ผลิตได้และอุณหภูมิโมดูล ที่ความเข้มรังสีอาทิตย์นั้นๆ	23
ภาพที่ 2.12 แผนผังการทำนายอุณหภูมิของน้ำในถังน้ำร้อน ในตอนกลางวัน	34
ภาพที่ 2.13 แผนผังการทำนายหาระบบที่เหมาะสมสำหรับการประยุกต์ใช้น้ำเย็น ระบายความร้อนแก่โมดูลเซลล์แสงอาทิตย์ในตอนกลางวัน	35
ภาพที่ 3.1 การผลิตไฟฟ้าและน้ำร้อนในตอนกลางวัน และการผลิตน้ำเย็นในตอนกลางคืน	39
ภาพที่ 3.2 PV/T รุ่น Power Volt	39
ภาพที่ 3.3 PV/T รุ่น Power Therm	39
ภาพที่ 3.4 Thermocouple Type T	40
ภาพที่ 3.5 อุปกรณ์วัดความเข้มรังสีอาทิตย์	40
ภาพที่ 3.6 Multi-meter	41
ภาพที่ 3.7 Data-logger	41
ภาพที่ 3.8 Flow meter	41
ภาพที่ 3.9 ป้อนน้ำร้อน กระแสสลับ	42
ภาพที่ 3.10 ถังน้ำหุ้มฉนวน	42
ภาพที่ 3.11 ผังชุดทดสอบสำหรับ โมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับบน และชนิดมีกระจกปิดทับ	43
ภาพที่ 3.12 ระบบ โมดูล ชนิดมีกระจกปิดทับบนและไม่มีกระจกปิดทับบน	44
ภาพที่ 3.13 ตำแหน่งในการวัดอุณหภูมิ	45
ภาพที่ 3.14 แผนผังการทดสอบและบันทึกข้อมูล	45
ภาพที่ 3.15 แผนผังการทำนายอุณหภูมิในถังน้ำร้อนและพลังงานไฟฟ้า	46

ภาพที่ 3.16	แผนผังการทำนายอุณหภูมิน้ำในถังน้ำเย็น ระบบโมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับ	47
ภาพที่ 3.17	แผนผังการทำนายอุณหภูมิน้ำในถังน้ำเย็น ของระบบโมดูลชนิดมีกระจกปิดทับ	48
ภาพที่ 3.18	แผนผังการระบายความร้อน โดยใช้น้ำเย็นที่ผลิตได้ตอนกลางคืนแก่โมดูล ในตอนกลางวัน	49
ภาพที่ 4.1	พลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้ของแต่ละระบบในช่วงเวลากลางวัน	51
ภาพที่ 4.2	อุณหภูมิความร้อนภายในถังน้ำร้อนของแต่ละระบบในช่วงเวลากลางวัน	52
ภาพที่ 4.3	ประสิทธิภาพในการผลิตไฟฟ้าของ โมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับตอนกลางวัน	52
ภาพที่ 4.4	ประสิทธิภาพในการผลิตไฟฟ้าของ โมดูลชนิดมีกระจกปิดทับตอนกลางวัน	53
ภาพที่ 4.5	อุณหภูมิโมดูล ตอนกลางคืนระหว่างระบบโมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับและ ชนิดมีกระจกปิดทับบน	53
ภาพที่ 4.6	อุณหภูมิน้ำในถังน้ำเย็นที่ผลิตได้ ตอนกลางคืน ระหว่างระบบ โมดูลชนิดไม่มี กระจกปิดทับ และ ชนิดมีกระจกปิดทับบน	54
ภาพที่ 4.7	การเปรียบเทียบอุณหภูมิของ โมดูลระหว่างการทดสอบจริงกับการทำนาย ตอนกลางวัน ของชุดทดสอบสำหรับ โมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับบน กับ ชนิดมีกระจกปิดทับบน	56
ภาพที่ 4.8	การเปรียบเทียบอุณหภูมิน้ำในถังน้ำร้อนระหว่างการทดสอบจริงกับการ ทำนายตอนกลางวัน ของชุดทดสอบสำหรับ โมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับ บน กับชนิดมีกระจกปิดทับบน	56
ภาพที่ 4.9	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังไฟฟ้าที่ผลิตได้และอุณหภูมิโมดูลชนิด ไม่มีกระจกปิดทับบนที่ความเข้มรังสีอาทิตย์ต่างๆ ในวันที่ทำการทดสอบ	57
ภาพที่ 4.10	ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังไฟฟ้าที่ผลิตได้และอุณหภูมิโมดูลชนิด มีกระจกปิดทับบนที่ความเข้มรังสีอาทิตย์ต่างๆ ในวันที่ทำการทดสอบ	58
ภาพที่ 4.11	การเปรียบเทียบพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้ระหว่างการทดสอบจริงกับการ ทำนาย ตอนกลางวัน ของชุดทดสอบสำหรับ โมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับบน และ ชนิดมีกระจกปิดทับบน	59
ภาพที่ 4.12	การเปรียบเทียบอุณหภูมิน้ำในถังน้ำเย็นที่ผลิตได้ระหว่างการทดสอบจริง กับการทำนาย ตอนกลางคืน ของระบบ โมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับ	62

ภาพที่ 4.13 การเปรียบเทียบอุณหภูมิของน้ำในถังน้ำเย็นที่ผลิตได้ระหว่างการทดสอบจริง กับการทำนาย ตอนกลางคืน ของระบบ โมดูลชนิดมีกระจกปิดทับ	62
ภาพที่ 4.14 การเปรียบเทียบอุณหภูมิของโมดูลของระบบ โมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับ หลังป้อนน้ำเย็นที่อัตราการไหลต่างๆจากการทำนาย	63
ภาพที่ 4.15 การเปรียบเทียบอุณหภูมิของโมดูลของระบบ โมดูลชนิดมีกระจกปิดทับ หลังป้อนน้ำเย็นที่อัตราการไหลต่างๆจากการทำนาย	64
ภาพที่ 4.16 พลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้ ทั้งก่อนและหลังจากป้อนน้ำเย็นเข้าสู่โมดูลชนิด ไม่มีกระจกปิดทับในช่วงเวลาหลังเที่ยงวัน	64
ภาพที่ 4.17 พลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้ ทั้งก่อนและหลังจากป้อนน้ำเย็นเข้าสู่โมดูลชนิด มีกระจกปิดทับ ในช่วงเวลาหลังเที่ยงวัน	65
ภาพที่ 4.18 ประสิทธิภาพและอุณหภูมิของ โมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับ ทั้งก่อนและ หลังจากป้อนน้ำเย็นเข้าโมดูล ในช่วงเวลาหลังเที่ยงวัน	65
ภาพที่ 4.19 ประสิทธิภาพและอุณหภูมิของ โมดูลชนิดมีกระจกปิดทับ ทั้งก่อนและ หลังจากป้อนน้ำเย็นเข้าโมดูล ในช่วงเวลาหลังเที่ยงวัน	66
ภาพที่ 4.20 การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของน้ำในถังน้ำร้อนและน้ำเย็น ระหว่างการ ทดสอบจริงกับการทำนายตอนกลางวัน ชุดทดสอบ โมดูลชนิดไม่มีกระจก ปิดทับบน	66
ภาพที่ 4.21 การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของน้ำในถังน้ำร้อนและน้ำเย็น ระหว่างการ ทดสอบจริงกับการทำนายตอนกลางวัน ชุดทดสอบ โมดูลชนิดมีกระจก ปิดทับบน	67
ภาพที่ 4.22 การเปรียบเทียบพลังงานไฟฟ้าและราคาค่าไฟฟ้าที่ประหยัดได้ต่อเดือน ระหว่าง โมดูลสำหรับระบบ โมดูลชนิดมีกระจกปิดทับ และชนิดไม่มีกระจกปิดทับ	69
ภาพที่ 4.23 การเปรียบเทียบพลังงานไฟฟ้าและราคาค่าไฟฟ้าที่ประหยัดได้ต่อเดือนจากการ ผลิตน้ำร้อนระหว่างระบบ โมดูลชนิดมีกระจกปิดทับและชนิดไม่มีกระจกปิดทับ	70
ภาพที่ 4.24 การเปรียบเทียบพลังงานไฟฟ้าและราคาค่าไฟฟ้าที่ประหยัดได้ต่อเดือนจากการ ผลิตไฟฟ้าและน้ำร้อนร่วมกัน ระหว่างระบบ โมดูลชนิดมีกระจกปิดทับ และชนิด ไม่มีกระจกปิดทับ	70

อักษรย่อและสัญลักษณ์

a, b, c, d, e, f	ค่าคงที่ความสัมพันธ์ของกราฟกำลังไฟฟ้าและอุณหภูมิโมดูล	-
Q_{coll}	อัตราความร้อนที่ผลิตได้จากโมดูลเซลล์แสงอาทิตย์	W
Q_{loss}	อัตราความร้อนที่สูญเสียจากน้ำในถังน้ำ	W
Q_{conv}	อัตราการถ่ายเทความร้อนเกิดจากการพาความร้อน	W
Q_{rad}	อัตราการถ่ายเทความร้อนเกิดจากการแผ่รังสี	W
$Q_{water H}$	อัตราความร้อนที่ถ่ายเทไปที่ของไหลที่ผ่านโมดูล	W
$Q_{water c}$	อัตราความร้อนที่ระบายออกจากของไหลที่ผ่านโมดูล	W
$Q_{stored H}$	อัตราความร้อนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิน้ำในถังน้ำร้อน	W
$Q_{stored c}$	อัตราความร้อนที่ระบายออกจากน้ำในถังน้ำเย็น	W
PV/T	โมดูลชนิดไม่มีกระจกปิดทับบน	-
PV/T_c	โมดูลชนิดมีกระจกปิดทับบน	-
M_w	มวลของน้ำในถังน้ำ	kg
m_w	อัตราการไหลของน้ำ	L/H
C_{pw}	ค่าความจุความร้อนจำเพาะของน้ำ	kJ/kg-K
A_{PV}	พื้นที่รับรังสีด้านหน้าของโมดูล	m^2
I_T	ความเข้มรังสีแสงอาทิตย์ที่ตกบนโมดูลเซลล์แสงอาทิตย์	W/m^2
$(\tau\alpha)_c$	ค่าการสะท้อนของแสง และค่าการดูดกลืนแสง	-
U_L	สัมประสิทธิ์การสูญเสียความร้อนรวมผิวดูดรังสีอาทิตย์	W/m^2K
$(UA)_{PV}$	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนของโมดูล	W/K
$h_{PV,a}$	สัมประสิทธิ์การพาความร้อนของโมดูลกับอากาศหน้าโมดูล	W/m^2K
$(hA)_{PV,w}$	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนระหว่างโมดูลกับน้ำที่ผ่านโมดูล	W/K
R_{total}	ความต้านทานความร้อนระหว่างโมดูลและอากาศแวดล้อม	W/K
ε	ค่าสภาพการเปล่งรังสี	-

σ	ค่าคงที่ของ Stefan-Boltzmann	W/m^2K^4
T_a	อุณหภูมิอากาศแวดล้อม	K
T_{sky}	อุณหภูมิของท้องฟ้า	K
T_{who}	อุณหภูมิน้ำร้อนขาออกจากโมดูล	K
T_{whi}	อุณหภูมิน้ำร้อนขาเข้าจากโมดูล	K
$T_{whi}^{t+\Delta t}$	อุณหภูมิของน้ำร้อนในถังที่เวลา $t + \Delta t$	K
T_{whi}^t	อุณหภูมิของน้ำร้อนในถังที่เวลา t	K
T_{wco}	อุณหภูมิน้ำเย็นขาออกจากโมดูล	K
T_{wci}	อุณหภูมิน้ำเย็นขาเข้าจากโมดูล	K
$T_{wci}^{t+\Delta t}$	อุณหภูมิของน้ำเย็นในถังที่เวลา $t + \Delta t$	K
T_{wci}^t	อุณหภูมิของน้ำเย็นในถังที่เวลา t	K
T_{PVh}	อุณหภูมิของโมดูล ตอนกลางวัน	K
T_{PVC}	อุณหภูมิของโมดูล ตอนกลางคืน	K
Δt	ช่วงเวลาในการคำนวณ	s
η_{elec}	ประสิทธิภาพในการผลิตไฟฟ้าของโมดูล	W/mK
η_H	ประสิทธิภาพในการผลิตน้ำร้อนของโมดูล	W/mK
COP_c	สมรรถนะในการผลิตน้ำเย็นของโมดูล	W/mK
\dot{W}_{pump}	พลังงานไฟฟ้าของปั๊มน้ำ	W

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved